



Handreiking participatie voor initiatiefnemers



deze handreiking kan worden aangepast als nieuwe ontwikkelingen of voortschrijdend inzicht zich voordoen

Betrek belanghebbenden bij uw plan

U wilt het toch ook graag weten als uw burens iets gaan doen of als er iets in uw buurt gaat gebeuren?



HEEFT U EEN PLAN?

Wilt u bijvoorbeeld:

- ✓ uw huis verbouwen of uitbreiden?
- ✓ een woning, meerdere woningen of een schuur bouwen of verbouwen?
- ✓ een boom of bomen kappen?
- ✓ een bedrijf starten?
- ✓ uw bedrijf uitbreiden?
- ✓ extra parkeerplaatsen realiseren bij uw bedrijf?
- ✓ een evenement organiseren?

Of heeft u andere plannen die gevolgen hebben voor de **fysieke leefomgeving**?

Wat is fysieke leefomgeving?

De fysieke leefomgeving is de omgeving waarin we leven, onze leefomgeving. Het gaat hierbij over bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, een schone lucht, sloten, rivieren en bossen. Fysieke leefomgeving is dus een breed begrip. De 'sociale omgeving' valt niet onder fysieke leefomgeving. De sociale leefomgeving omvat onder andere verenigingen, goede contacten in de buurt en mantelzorg. De sociale en fysieke leefomgeving hangen wel sterk samen. Zo is het fijner wonen in een veilige wijk

Omgevingsvisie en omgevingsplan

Als u plannen heeft om iets te doen dat gevolgen heeft voor onze leefomgeving, dan krijgt u te maken met de omgevingsvisie van de gemeente Westerveld en met name het omgevingsplan. Maar ook ander beleid van de gemeente en de provincie, zoals bijvoorbeeld de gemeentelijke Woonvisie, is een toetsingskader voor uw plan. Het omgevingsplan is de opvolger van het bestemmingsplan. In het omgevingsplan vindt u de regels over welke activiteiten waar zijn toegestaan. Activiteiten kunnen bijvoorbeeld zijn: bouwen, verbouwen, gebruik van gebouwen en gronden, kappen, aanleggen van een bos, maar ook het organiseren van een evenement. U kunt het omgevingsplan raadplegen via regels op de kaart op het Omgevingsloket: www.omgevingswet.overheid.nl.

Als gemeente werken we mee aan uw plan als dit bijdraagt aan de kwaliteiten en opgaven die in de Omgevingsvisie Westerveld zijn beschreven en voldoet aan de regels in het omgevingsplan. Uw plan wordt ook getoetst aan beleid en regelgeving van andere overheden. Denk bijvoorbeeld aan de provinciale omgevingsverordening en wet- en regelgeving op het gebied van natuur, stikstof en milieu.

Als een plan niet past in het omgevingsplan, is het nodig om af te wijken van het omgevingsplan of eerst het omgevingsplan te wijzigen voordat we aan uw plan kunnen meewerken.

OMGEVINGSVISIE WESTERVELD

Samen met inwoners, ondernemers, jongeren, dorpsgemeenschappen en belangenorganisaties ontwikkelden we de Omgevingsvisie Westerveld. Op 1 februari 2022 stelde de gemeenteraad van Westerveld deze omgevingsvisie vast.

In de Omgevingsvisie Westerveld leest u de koers van Westerveld voor de komende 20 jaar; wat we belangrijk vinden, wat onze ambities zijn en waaraan we gaan werken.

U vindt de Omgevingsvisie Westerveld op www.omgevingsvisiewesterveld.nl

AMBITIES GERICHT OP BREDE WELVAART

Als dynamische en innovatieve gemeente beschrijven we in onze omgevingsvisie onze ambities voor de komende jaren. Met onze ambities geven we richting aan brede welvaart, waarbij de kwaliteit van leven centraal staat. Bij brede welvaart denken we aan de generaties van nu en later en aan mensen elders in de wereld. Onze ambities zijn:

- ... een bereikbaar en veilig Westerveld
- ... een bedrijvig en gastvrij Westerveld
- ... een leefbaar en inclusief Westerveld
- ... een gezond en groen Westerveld
- ... een herkenbaar en toekomstgericht Westerveld

BETREK BELANGHEBBENDEN BIJ UW PLAN

Uw plan heeft wellicht gevolgen voor bijvoorbeeld uw directe omgeving. Dat kunnen burens zijn en bijvoorbeeld eigenaren of beheerders van terreinen. Ze zijn belanghebbenden. en kunnen bijvoorbeeld onderstaande gevolgen ervaren:

- verandering van uitzicht vanuit de woning;
- (meer) schaduw;
- (meer) geluid, trillingen of licht;
- (meer) verkeer en/of geparkeerde auto's;
- terreinen rond het plan zijn minder goed bereikbaar;
- mogelijk (negatief) effect op natuurwaarden of cultuurhistorische waarden.

Om bezwaren van belanghebbenden te voorkomen, is het belangrijk dat u in een vroeg stadium van het ontwikkelen van uw plan in gesprek gaat met de belanghebbenden. Het proces om belanghebbenden bij uw plan te betrekken, noemen we participatie. Met participatie zorgt u ervoor dat de belanghebbenden goed op de hoogte zijn van uw plan. En u krijgt zelf een beeld van wat ze van uw plan vinden. Met hun input kunt u uw plan mogelijk aanpassen en/of verbeteren. Participatie werkt daardoor in uw voordeel en voorkomt mogelijk juridische procedures.

PARTICIPATIE

Participeren betekent dat anderen meedoen of deelnemen aan het maken van plannen. Met participatie komen alle belangen, meningen, kennis en creativiteit in een vroeg stadium op tafel. Door bezwaren, en juist ook goede ideeën met elkaar te bespreken, worden plannen beter en is er meer kans op draagvlak.

Door belanghebbenden vroegtijdig bij uw plannen te betrekken, kunt u bezwaren voorkomen

OMGEVINGSWET

Met de komst van de Omgevingswet is participatie een belangrijker onderdeel geworden van het indienen van uw plan. Als u een omgevingsvergunning aanvraagt, dient u aan te geven of u aan participatie heeft gedaan.

De Omgevingswet omvat wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van onze fysieke leefomgeving

UW PLAN, HET OMGEVINGSPLAN EN PARTICIPATIE

Om uw plan te realiseren, dient u een aantal stappen te zetten. Bij elke stap hoort in meer of mindere mate een vorm van participatie.

Locatie

Allereerst dient u uit te zoeken of uw plan past in het omgevingsplan. Ga naar Digitaal Stelsel Omgevingswet Home – Omgevingsloket (overheid.nl) en zoek de locatie van uw plan. U leest daar welke activiteiten waar zijn toegestaan. Ook kunt u nagaan in welke

gevallen u een vergunning nodig heeft.

Participatie wenselijk

Past uw plan in het omgevingsplan? Dan is participatie wenselijk. Participatie kan in uw voordeel zijn om draagvlak voor uw plan te krijgen. Wanneer uw plan niet past in het omgevingsplan, is participatie zeer wenselijk, maar niet in alle gevallen verplicht.

Participatie verplicht

Participatie is verplicht als uw plan niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan én valt binnen de activiteiten die de gemeenteraad heeft aangewezen voor verplichte participatie.

Voor de activiteiten die de gemeenteraad heeft aangewezen voor verplichte participatie verwijzen we u naar de bijlage

Los van de vraag of participatie verplicht is, adviseren wij u eerst in overleg te gaan met uw omgeving over uw plan voordat u uw plannen indient bij de gemeente en voordat u een omgevingsvergunning aanvraagt. Onderstaand schema helpt u daarmee op weg. De resultaten van participatie kunt u vervolgens bij uw verzoek/plan voegen.

UW PLAN

✓ PAST IN HET OMGEVINGSPLAN

✓ HEEFT BEPERKTE IMPACT OP DE OMGEVING EN ER ZIJN MAAR WEINIG BELANGHEBBENDEN

Wel of niet participatie	Mate van participatie	Voorbeelden van manieren voor participatie	Indienen bij aanvraag
Uw plan is een klein initiatief met weinig impact op de omgeving en weinig belanghebbenden.	Beperkte participatie: - Bepaal wie iets gaat merken van uw plan (ook tijdens de realisatie), wie de belanghebbenden zijn - Informeer de belanghebbenden - Inventariseer eventuele zorgen van de belanghebbenden - Onderzoek (samen) of deze zorgen kunnen worden weggenomen	- gesprek - email - groepsapp - inloopmoment	Niet van toepassing, omdat er geen aanvraag nodig is

UW PLAN

✓ WIJKT AF VAN HET OMGEVINGSPLAN

✓ HEEFT GROTE IMPACT OP DE OMGEVING EN ER ZIJN MEERDERE BELANGHEBBENDEN

Wel of niet participatie	Mate van participatie	Voorbeelden van manieren voor participatie	Indienen bij aanvraag
Participatie is niet verplicht, maar wel zeer wenselijk. Een goede relatie met uw omgeving is fijn!	Intensieve participatie: - Bepaal wie iets gaat merken van uw plan (ook tijdens de realisatie), wie de belanghebbenden zijn - Informeer de belanghebbenden - Laat belanghebbenden meedenken - Neem ideeën van belanghebbenden mee in het ontwerp	- gesprek - email - groepsapp - informatieavond - (online) enquête - sociale media - brainstorm - webinar - werksessie	Toelichting op / verslaglegging van: - Heeft u contact gehad met belanghebbenden over uw plannen? - Hoe heeft u contact gehad met belanghebbenden over uw plannen? - Wat is daarvan het resultaat? Let op: deze vragen dient u te beantwoorden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning

UW PLAN

✓ PAST IN HET OMGEVINGSPLAN

✓ HEEFT IMPACT OP DE OMGEVING EN ER ZIJN MEERDERE BELANGHEBBENDEN

Wel of niet participatie	Mate van participatie	Voorbeelden van manieren voor participatie	Indienen bij aanvraag
Participatie is niet verplicht, maar wel handig. Een goede relatie met uw burens en omgeving is fijn!	Gemiddelde participatie: - Bepaal wie iets gaat merken van uw plan (ook tijdens de realisatie), wie de belanghebbenden zijn - Informeer de belanghebbenden - Laat belanghebbenden meepraten - Kijk hoe u de belangen van de belanghebbenden kunt meenemen in uw plan	- gesprek - email - groepsapp - informatieavond - (online) enquête - sociale media	Toelichting op / verslaglegging van: - Heeft u contact gehad met belanghebbenden over uw plannen? - Hoe heeft u contact gehad met belanghebbenden over uw plannen? - Wat is daarvan het resultaat? Let op: deze vragen dient u te beantwoorden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning

UW PLAN

✓ WIJKT AF VAN HET OMGEVINGSPLAN

✓ IS EEN ACTIVITEIT DIE DE GEMEENTERAAD HEEFT AANGEWEEZEN VOOR VERPLICHTE PARTICIPATIE

Wel of niet participatie	Mate van participatie	Voorbeelden van manieren voor participatie	Indienen bij aanvraag
De gemeenteraad heeft uw plan aangewezen als activiteit die buiten het omgevingsplan valt en waarbij participatie verplicht is (zie bijlage). De raad geeft hierover een bindend advies aan het college.	Verplichte participatie: - Bepaal wie iets gaat merken van uw plan (ook tijdens de realisatie), wie de belanghebbenden zijn - Informeer de belanghebbenden - Laat belanghebbenden meedenken - Verwerk ideeën van belanghebbenden in het ontwerp	- informatiebijeenkomsten - werksessies - enquêtes - panels	Toelichting op / verslaglegging van: - wie u waarom hebt gesproken en/of benaderd - hoe u belanghebbenden heeft geïnformeerd en betrokken - hoe u de ideeën van de belanghebbenden heeft verwerkt in uw plan NB: deze verslaglegging is een indieningsvereiste voor uw aanvraag omgevingsvergunning

Hoe groter en uitgebreider uw plan is, hoe meer belanghebbenden er zijn, hoe belangrijker participatie is

BEOORDELEN VAN PARTICIPATIE

Wanneer u een omgevingsvergunning aanvraagt, kan de gemeente de uitkomst van de participatie betrekken bij de besluitvorming.

De gemeente kijkt dan naar:

- Wat is de impact van uw plan op de omgeving?
- Welke belangen spelen er?
- Wie heeft u betrokken?
- Hoe heeft u hen betrokken?
- Wat heeft u gedaan met de inbreng? Zijn er bijvoorbeeld aanpassingen gedaan in het plan en zijn de mitsen en maren van de belanghebbenden aangegeven.



TIPS

Een goede voorbereiding is het halve werk:

- bedenk goed wat het doel van uw plan is;
- denk na wie gevolgen kan ervaren van uw plan;
- breng de belanghebbenden in kaart;
- verdiep u in de belanghebbenden. Spreken zij namens zichzelf, of vertegenwoordigen ze een groep? Bijvoorbeeld een belangengroep, een buurt of straat;
- verplaats u in de belanghebbende: hoe zou u reageren op het plan? Besef dat mensen best onzeker kunnen worden van veranderingen in hun directe leefomgeving;
- denk na hoe u de belanghebbenden gaat informeren. Gebruik begrijpelijke taal en werk met beelden: het is makkelijker meedoen als men ziet hoe uw plan eruit ziet;
- omwonenden weten vaak veel over hun omgeving. Bereid u dus goed voor op vragen uit de buurt over bijvoorbeeld beschermde bomen, diersoorten of monumenten;
- u te maken heeft met veel belanghebbenden en belangen, laat het participatieproces dan begeleiden door een ervaren (onafhankelijk) procesbegeleider die bijvoorbeeld ook de bijeenkomsten kan voorzitten;
- stem de manier van communiceren en de werkvorm af op uw belanghebbenden. Zo loopt het proces prettig en soepel; zorg voor een notulist. Van elke bijeenkomst, in welke vorm dan ook, dient een verslag te worden gemaakt, onder meer als bewijs van uw participatie.

Naar de belanghebbenden toe:

- overleg met de belanghebbenden op de locatie waar u uw plan wilt realiseren;
- nodig de belanghebbenden op tijd uit;
- waarborg hun privacy. Vermeld bijvoorbeeld geen namen of andere persoonlijke gegevens in het verslag;
- geef duidelijk aan wat de kaders zijn, wat er al vast ligt en waarover overleg mogelijk is. Vaak ligt bijvoorbeeld het budget al vast, zijn er al eerder besluiten genomen, of is er simpelweg regelgeving waarmee u rekening moet houden;
- wees duidelijk over welke onderwerpen de belanghebbenden kunnen meepraten, over welke niet en wat de speelruimte is;
- blijf communiceren, ook als er geen voortgang is in het proces. Geef dit dan gewoon aan.

ACTIVITEITEN AANGEWZEN DOOR GEMEENTERAAD VOOR VERPLICHTE PARTICIPATIE

Voor onderstaande activiteiten is participatie verplicht voor een aanvraag omgevingsvergunning. De aanvraag gaat voor advies naar de gemeenteraad. Dat advies is bindend voor het besluit van het college van burgemeester en wethouders.

Wonen

- Het bouwen van meer dan 10 woningen binnen de bebouwde kom, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.
- Het realiseren van meer dan twee woningen buiten de bebouwde kom, tenzij de aanvraag

in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.

- Huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.
- Het bedrijfsmatig aanbieden van wonen met zorg aan meer dan zes cliënten met een woonzorg vraag in de kernen en het buitengebied voor zover het omgevingsplan het niet toestaat behalve als neventak naast het agrarisch bedrijf.

Agrarische bedrijven

- Het (nieuw)vestigen van een agrarisch bedrijf, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.

Bedrijven

- Het (nieuw)vestigen van een bedrijf buiten de bebouwde kom, op gronden die zijn gelegen buiten een bestaand bedrijventerrein of bedrijfsperceel, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.
- Het uitbreiden van een bedrijfsfunctie buiten de bebouwde kom, op gronden die zijn gelegen buiten een bestaand bedrijventerrein, met meer dan 20 procent van de bestaande bebouwde oppervlakte, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.

Duurzame energie

- Het realiseren of uitbreiden van een zonneveld en/of een opstelling van windturbines, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.
- Het oprichten of uitbreiden van een installatie voor duurzame energie, niet zijnde warmtepompen voor particulier gebruik, tenzij deze wordt gesitueerd op een bestaand perceel van een (agrarisch) bedrijf.

Verkeer, vervoer en openbare ruimte

- Grootschalige wijziging, reconstructie en/of aanleg van weginfrastructuur en/of waterhuishoudkundige voorzieningen, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met

een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.

Elektriciteit en Telecommunicatie

- De bouw van antennemasten hoger dan 30 meter.
- Aanleg, wijziging en/of reconstructie van infrastructuur voor elektriciteitsvoorziening, telecommunicatie, en olie- en gaswinning, indien sprake is van bovengrondse hoofdleidingen en/of meer dan 100 vierkante meter aan bouwwerken wordt toegevoegd.

Overige doeleinden

- Het vestigen van een voorziening voor educatieve, sociale, medische, culturele, levensbeschouwelijke, sport-, recreatieve doeleinden, buiten de bebouwde kom, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.
- Het uitbreiden van een functie voor educatieve, sociale, medische, culturele, levensbeschouwelijke, sport-, recreatieve doeleinden, buiten de bebouwde kom, met meer dan 20 procent, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie of vastgesteld beleidskader.

Meer informatie

Een toelichting is te vinden op [\[LINK WEBSITE TOEVOEGEN\]](#)





deze handreiking kan worden aangepast als nieuwe ontwikkelingen of voortschrijdend inzicht zich voordoen



Colofon

Uitgave van Gemeente Westerveld
Postbus 50
7970 AB Havelte
Bezoekadres Raadhuislaan 1
7981 EL Diever
Telefoon 14 0521

E-mail info@gemeentewesterveld.nl
Internet www.gemeentewesterveld.nl
Tekst Gemeente Westerveld
Vormgeving Merlijn Enserink www.enserink.nl
Uitgave feb 2024

